

H. M.
HALTIA

KOUTO

Vedensuden valta

H. M. Haltia

KOUTO

Vedensuden valta

© 2021 H. M. Haltia

Kannen suunnittelu ja sisuksen taitto: H. M. Haltia

Kustantaja: BoD – Books on Demand, Helsinki, Suomi

Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

ISBN: 978-952-80-4322-5

*Mummille,
jonka kainalossa
kuuntelin ennenvanhaisia*

LUKU 1

Polkua peittävä nuoskalumi taipui narahtaen Sylvian askelten alla.

“Otin tänään lopputilin, eli tulen mukaasi kun palaat San Franciscoon”, Sylvia sanoi hengästyneenä, kiihdytti juoksuvauhtiaan ja harppoi viimeiset porrasaskelmat alas jään reunustaman Pitkäkosken rantaan.

“Oletko varma?” Lily vastasi ja hölkkäsi ystävänsä kiinni.

“Miksen olisi? Jos kerran kuolen kolmen kuukauden sisällä, en todellakaan aio viettää viimeisiä hetkiäni täällä Suomen kevätloskan keskellä. Haluan tehdä mitä tahansa muuta kuin askarrella somepäivityksiä viikon alennustuotteista”, Sylvia sanoi ja pyyhkäisi hikipisaroita pisamaiselta ylähuuleltaan.

Sylvia syisi neulepantaa pois otsaltaan ja kietaisi tumman kiharapilvensä poninhännälle.

”Noh, jatketaanko ennen kuin lihakset kylmenevät?”

“Ei, ei jatketa. Ei ennen kuin käydään tästä kunnollinen keskustelu”, Lily vastasi.

“Mitä keskusteltavaa tässä on? Minä kuolen.” Sylvia kohautti olkiaan.

“No sitä keskusteltavaa. Että sinä kuolet!” Lily sanoi ja tarttui Sylvian käsivarresta tiukasti.

Sylvia tutki Lilyn kasvoja ja ponnisteli tunnistaakseen ystävänsä tunnetilan. Lilyn huulet olivat vääntyneet mutrulle ja vasemmasta suupielestä leukaan asti ulottuva arpi hehkui tavallista punaisempana kalvennutta ihoa vasten. Alaleuka värisi. Vaalea otsatukka oli niin ylikasvanut, että Lilyn sinisiä silmiä ja teräviä poskipäitä hädin tuskin erotti sen takaa. Sylvia pyyhkäisi pitkät hiukset sivuun ystävänsä kapeilta kasvoilta. Lilyn silmät olivat turvoksissa.

“Pelottaako sinua? Vai surettaako? En saa nyt selvää”, Sylvia puuskahti.

“Molempia”, Lily huokaisi ja pudisteli päätään.

“Minähän tässä olen potkaisemassa tyhjää, miksi sinua pelottaa?” Sylvia kysyi vilpittömän ihmeissään ja kietoi käsivartensa Lilyn ympärille.

Sylvia rutisti Lilyä tiukemmin ja toivoi, että osaisi sanoa jotain, joka helpottaisi ystävän oloa. Mitä normaalit ihmiset sanoisivat tai tekisivät tässä tilanteessa? Hän ei ollut osannut sanoa eilenkään oikein mitään, eikä mitään oikein. Nuori syöpälääkäri oli takellessaan vahvistanut Sylvialle diagnoosin: metastasoitunut melanooma, jolle ei ollut mitään tehtävissä. Sylvia oli kuunnellut lääkäriä ja katsellut kiinnostuneena röntgenkuvia, jotka olivat tuhansien pienten kasvainten pilkkuttamat. Kaikkialle levinnyt vihamielinen ihosyöpä, jonka alkuperäistä lähdettä ei pystytty tunnistamaan. Lääkäri oli inttänyt, että eikö Sylvialla ollut hänelle kysymyksiä. Ei Sylvialla ollut. Mitä hän olisi kysynyt? Mitä hänen olisi kuulunut sanoa?

Sylvia ei tuntenut itseään erityisen sairaaksi, lukuun ottamatta itsepintaista yskää. Samaa yskää, joka oli saanut kuukausi

sitten rutiinitarkastuksen tehneen hoitajan varaamaan hänelle ajan lisätutkimuksiin. Lääkäri oli eilen kertonut vakavana, että olo tulisi todennäköisesti pysymään vielä kuukauden tai kaksi melko hyvänä, kunnes lopullinen nopea romahdus tapahtuisi. Sylvia oli halunnut helpottaa lääkärin oloa ja kertonut, että hänen mielestään se oli tässä tilanteessa todella hyvä uutinen. Hänhän ehtisi tehdä parissa kuukaudessa vaikka mitä. Se ei lääkärin ilmeestä päätellen ollut se, mitä tilanteessa olisi pitänyt sanoa. Televisiosarjoissa ihmiset lamaantuivat, itkivät tai huusivat lääkärille syöpädiagnoosin saatuaan. Sylvia oli pohtinut hetken, että esittäisi itkevänsä. Jos se olisi vaikkapa tehnyt tilanteesta lääkärille helpomman. Hän ei ollut kuitenkaan viitsinyt ottaa riskiä siitä, että olisi jäänyt minuutiksikaan pidempään vastaanotolle. Aika oli asia, jota hänellä ei ollut enää tuhlattavaksi asti.

Matala mylväys havahdutti Sylvian ajatuksistaan.

“Mikä se oli?” Lily kuiskasi päilyillen ympärilleen.

“Kuulosti joltain eläimeltä. Olisiko Haltialan tilalta karannut lehmä?” Sylvia katseli ympärilleen uteliaana.

“Sylvia”, Lily nyki häntä hihasta ja osoitti kasvot valkeana heidän ja kuohuvan joen välissä seisovaa hirvenvasaa.

“Oi miten suloinen! Ihana! Miten noin pienestä voi lähteä noin kova ääni?” Sylvia astahi vasaa kohti.

“Ei siitä voikaan. Tule, nyt on mentävä äkkiä pois täältä”, Lily kuiskasi vetäen Sylviala kohti jokirannasta pois vieviä puuportaita.

“Minä olisin halunnut mennä lähemmäs katsomaan”, Sylvia nurisi ja vilkuili taakseen jäävää vasaa samalla kun kiipesi portaita ylös.

Sylvia törmäsi Lilyn selkään. Ystävä oli pysähtynyt äkisti.

“Juokse! Sylvia juokse!” Lily ampaisi kirkaisten takaisin alas portaita.

Sylvia näki portaiden yläpäässä valtavan naarashirven, jonka sieraimista äänekäs hengitys nosti höyrypilviä pakkasilmaan. Sylvia otti uteliaana askeleen lähemmäs nähdäkseen majesteettisen eläimen paremmin. Hirvi mylväisi, kuopi maata ja lähti rymistelemään portaita alas.

“Juokse nyt, ole kiltti!” Lily huusi alhaalta jokirannasta.

Sylvia loikki portaita alas suu leveässä hymyssä ja äänekkäästi kikattaen. Hirviemo laukkasi aivan hänen perässään. Lily oli onnistunut kapuamaan joen ylle kaartuvan vanhan tammen alimmalle oksalle ja viittoi Sylvialle luokseen. Sylvia nopeutti askeleitaan ja ponnisti kaikin voimin ylettääkseen puun oksaan, jolla Lily seiso. Hirvi saavutti Sylvian ennen kuin hän sai kunnon otetta oksasta. Sylvia tunsu pohkeessaan kevyen töytäisyn kun hirvi yritti potkaista häntä etujaloillaan. Eläin yritti uudestaan, mutta epäonnistui, liukastui ja rysähti kyljelleen jäiselle puutasanteelle. Sylvia ponnisti uudestaan kohti alinta oksaa ja sai tällä kertaa paremman otteen. Lily tarrasi Sylvialle takinselkämystä ja auttoi häntä kapuamaan ylös. Hirvi pääsi nopeasti takaisin jaloilleen, otti vauhtia ja rysäytti kehonsa puun runkoa vasten. Puu tärähti iskun voimasta ja oksa heidän allaan vaappui uhkaavasti. Sylvia kurkki uteliaana hirveä ja pohti ylettäisikö se heihin, jos se nousisi takajaloilleen. Lily seiso oksalla ja rutisti puun runkoa kaikin voimin, silmät kiinni puristettuina.

“Lily, meidän pitäisi varmaan kiivetä vähän ylemmäs.” Sylvia ravisti Lilyn olkapäätä.

Lily ei hievahtanutkaan. Puu vavahti, kun hirvi rysäytti kehonsa uudestaan runkoa vasten.

“Lily, avaa silmät”, Sylvia maanitteli ja työnsi kasvonsa kiinni Lilyyn.

Ystävä pudisti päätään ja puristi silmiään vielä tiukemmin kiinni.

“Miltä se tuntuu?” Sylvia ei malttanut olla kysymättä.

“Mikä?” Lily vastasi avaamatta silmiään.

“Pelko.”

“Oletko tosissasi? Hirveältä”, Lily vastasi raottaen silmiään, “se tuntuu rinnasta ulos puristuvan sydämen jyskeeltä. Veren kohinalta korvissa. Kuristavalta kurkulta. Kuivuneelta kidalta. Niskasta selkään valuilta kylmältä virralta.”

“Kuulostaa kamalalta. Minä haluaisin tuntea sen. Edes kerran.”

Sylvia oli syntynyt ilman pelkoa. Ajatus lähestyvistä kuolemasta kyllä suretti häntä. Tietenkin suretti. Hän oli vasta neljäkymmentä. Oli vielä niin monta maata nähtävänä, niin monta jälkiruokaa maistettavana ja niin monta uutta ihmistä tavattavana. Hän oli ajatellut, että oli vielä aikaa seikkailla. Se suretti, mutta pelätä hän ei osannut. Ei ollut koskaan osannut. Lapsena hän oli leikkinyt – aikuisten sanojen mukaan – muille liian hurjia leikkejä. Hän oli kiipeillyt, uinut ja vaeltanut paikoissa, joihin toiset lapset eivät uskaltaneet tai saaneet tulla. Muita lapsia oli aina ennemmin tai myöhemmin kielletty leikkimästä hänen seurassaan. Siksi hän oli seikkaillut seikkailunsa yksin niin kauan kuin oikeastaan muisti. Ensin kotimetsissä ja myöhemmin reppureissatessaan maailmalla.

Sylvia ei ollut tiennyt, että hänen pitäisi osata pelätä, ennen kuin oli tavannut Lilyn. Lilyn isä, herra Williams, oli amerikkalainen diplomaatti. Hän oli muuttanut suomalaissyntyisen vaimonsa ja tyttärensä kanssa vanhaan valtavaan puutaloon Käpylään, aivan Sylvian kodin lähelle. Niin lähelle, että Sylvian silloisen kerrostalokodin ikkunasta oli ollut suora näkymä Lilyn vinttihuoneen puoliympyrän muotoiseen ikkunaan. Sylvian äiti oli talonmies ja elätti häntä yksinhuoltajana. Hänelle äiti ei ollut äiti, vaan Härkönen. Kaikki kutsuivat Härköstä aina ainoastaan sukunimellä, myös Sylvia. Isästä ei oltu kotona koskaan puhuttu. Eikä oikeastaan mistään muustakaan, koska Härkönen oli tehnyt aamusta yöhön töitä alueen lukuisten kiinteistöjen parissa. Kun Lilyn isän oli muuton jälkeen kuultu kyselevän apua talonsa kanssa, hänet oli ohjattu Härkösen pakeille. Härkönen oli ottanut Lilyn kodin hoitaakseen niin talon kuin taloudenkin osalta. Sylvia oli ollut 15-vuotias kun Härkönen esitti ilmoitusluontoisena asiana, että Williamsin diplomaattiperheen 5-vuotias tytär Lily kuuluisi jatkossa Sylvian vastuulle. Siitä lähtien Sylvia oli kuljettanut Lilyä päiväkotiin, viettänyt arki-illat ja viikonloput tytön kanssa. Lily oli ollut rohkea ja kujeileva pieni tirriäinen, eikä yhteisen kielitaidon puute ollut haitannut heitä kumpaakaan. Heidän kieltänsä oli ollut Taivaskallioilla kiipeily, metsän uumenien tutkiminen ja aarteiden ylös sukeltelu Kumpulan maauimalan altaan pohjasta. Minne Sylvia oli mennyt, sinne Lily oli seurannut.

Sylvia oli ymmärtänyt pelottomuutensa olevan poikkeuksellista – ja ongelma, eräänä elokuisena iltapäivänä. Sylvia oli vienyt Lilyn ensimmäistä kertaa Pikkukosken

uimarannalle. He olivat paistatelleet koko päivän auringon paahtamalla Pirunkalliolla, joka kohosi Vantaanjoen mutkaan kovertuneen suojaosan hiekkarannan reunalla. Sylvia oli hypännyt uudestaan ja uudestaan kallioseinään metalliputkien varaan kiinnitetyistä hyppytorneista. Lily oli hihkunut innosta jokaiselle hypylle ja vaatinut lisää pommeja, voltteja sekä pää edellä tai käsinseisonnasta kaatuvia hyppyjä. Aurinko oli paistanut pilvettömältä taivaalta niin kuumana, että eväisleipien päällä oleva metvursti hikoili helmeillen.

Kotimatalla uimarannalta Sylvia oli oikaissut Lilyn kanssa metsittyneen omakotitontin läpi. Tontti oli suuri ja vaivalloinen kiertää, joten Sylvia kiipesi aina aidan yli ja kulki tontin lävitse. Talossa asui vanttera valkoinen koira, jolla oli valtava pää. Yleensä koira ei ollut huomannut Sylviä ja kun huomasikin, Sylvia oli nauttinut kilpajuoksusta tontin läpi. Tuona päivänä koira ilmestyi heti kun Sylvia oli nostanut Lilyn aidan yli. He olivat pinkaisseet juoksuun haukkuva koira kintereillään. Sylvia oli kuullut takaansa korvia vihlovan kiljaisun ja nähnyt, kuinka Lily oli kaatunut maahan koira kimpussa. Sylvia oli juossut vauhdilla takaisin Lilyn luokse ja yrittänyt saada koira irrottamaan otteensa. Koira oli iskenyt hänen pohkeeseensa kiinni ja roikkunut siinä kuin takiainen. Sylvia oli kopannut verta vuotavan Lilyn kainaloonsa ja pinnistellyt eteenpäin koira jalassaan kiinni raahautuen. Kun he olivat vihdoin päässeet kotiin, Lily oli kiidätetty ambulanssilla sairaalaan. Koira oli purrut tyttöä pahasti: Lilyn poski oli revennyt koko matkalta vasemmasta suupielestä leukaan asti ja oikea käsivarsi oli ollut yhtä veristä mössöä. Lilyn vanhemmat olivat olleet kauhuissaan tapahtuneesta ja halunneet tietää kenen vika tapahtunut oli.

Härkönen oli puhunut Sylvian puolesta, varmaankin peläten että Williamsit lopettaisivat työsuhteen, ja väittänyt että koira oli tuntematon ja hyökännyt odottamatta. Härkönen oli puolustanut tytärtään kiihkeästi ja ilmoittanut, että jos jotain, niin Sylvia oli pelastanut Lilyn ja siitä sopi olla kiitollinen. Herra Williams vaikutti varmalta, että tapahtunut oli tavalla tai toisella Sylvian syytä ja yrittäneet saada Lilyn kertomaan mitä oli todellisuudessa käynyt. Lily piti pintansa ja lopulta Williamsit olivat rauhoittuneet. Lily oli myöhemmin kuiskannut Sylvialle, että ei ollut halunnut vanhempien kieltävän häntä tapaamasta Sylviaa. Lily oli samalla kertonut edesmenneestä isosiskostaan, joka oli menehtynyt 10-vuotiaana onnettomuudessa juuri ennen Lilyn syntymää. Vanhemmat suojelivat Lilyä kaikin keinoin ja Lily oli varma, etteivät he eivät olisi enää koskaan antaneet hänen tavata Sylviaa jos olisivat kuulleet mitä todellisuudessa kävi.

Sen päivän jälkeen Lily oli muuttunut. Iloinen ja leikkisä pikkutyttö oli muuttunut vakavaksi. Lily tuli edelleen Sylvian mukana kaikkialle, mutta hän ei enää suostunut tekemään mitään pelottavaa. Mikä tarkoitti sitä, että Lily katseli vierestä ja kertoi kovaan ääneen aina, kun Sylvia oli tekemässä jotain mitä oli syytä pelätä. Hän oppi Lilyltä, että suunnilleen kaikki maailmassa oli pelottavaa. Lilylle ja kaikille muille tuntui olevan itsestään selvää mikä herätti heissä tämän tunteen, mitä ei saanut tehdä ja mitä kaikkea piti ottaa huomioon. Sylvia oli siitä lähtien yrittänyt opetella ulkoa, mikä kaikki oli pelottavaa, mutta tehtävä tuntui mahdottomalta. Hän ei tulisi koskaan näkemään maailmaa kuten muut ympärillään. Eivätkä he koskaan näkisi maailmaa hänen silmillään.

Oksa heidän allaan natisi. Se ei kestäisi enää kauan heidän molempien painoa. Hirvi hölkkäsi vasansa luo ja tarkkaili heitä puhisten.

“Minä kiipeän nyt vähän ylemmäs, okei?” Sylvia sanoi.

Lily nyökkäsi aavistuksen verran. Sylvia hilasi itsensä seuraavalle oksalle ja taas seuraavalle. Oksat tihenivät latvaa kohden ja kiipeäminen helpottui. Sylvia manasi, kun hänen kiharansa takertuivat sikin sokin kasvavaan oksistoon.

Vanhalle tammelle oli joskus tapahtunut jotain, joka oli vääntänyt sen rungon kasvamaan vinoon. Nyt se kurkotti pitkälle joen ylle. Sylvia hivuttautui yhä ylemmäs ja edemmäs, ihastellen lehdettömästä latvuksesta aukeavia maisemia.

“Tule alemmas, älä jätä minua tänne yksin!” Lilyn ääni kuului alhaalta.

“Than kohta”, Sylvia sanoi, mutta hivuttautui korkeimmalle virran yli kaartuvalle oksalle.

Näin ylhäältä Sylvia näki metsää halkovan Vantaanjoen molempiin suuntiin. Jääpeite oli jo sortunut keskeltä uomaa, mutta reunusti vielä paksuina kielekkeinä rantoja. Toisessa suunnassa aurinko painui kohti horisonttia. Auringon viimeiset säteet värjäisivät vihertävän harmaan ja mutaisen veden kirkkaan turkoosiksi. Toisessa suunnassa joki syöksyi koskena silmän kantamattomiin. Suoraan Sylvian alla vesi kuohui ja virta paiskoi penkereistä irronneita jäämurikoita joen keskellä kohoavaa kivikkoa vasten. Valtavat terävät kivet muodostivat joen keskelle saaren, joka muistutti kerälle käpertynyttä lohikäärmettä. Sylvia siristi silmiään ja kurkotti pidemmälle nähdäkseen paremmin, mikä lohikäärme kiven suojaan muodostuneessa tyynessä vesialtaassa kimmelsi. Puu vavahti jälleen emohirven kehon painon voimasta. Oksa, jolla

Sylvia istui, notkahti ja katkesi räsähtäen. Sylvia ehti kuulla Lilyn kirkaisun ennen kuin iskeytyi vaahtopäiseen veteen.

Sylvia nousi pintaan yskien ja konttasi ylös tynnestä vedestä. Hän katsoi ihmeissään yläpuolelleen korkeuksissa kaartuvaa tammea ja ympärillään kohoavia lohikäärmekiven teräviä lohkareita. Miten hän oli selvinnyt hengissä? Saarekkeen keskellä oli vettä hädin tuskin vyötäröön asti. Kaiken järjen mukaan hänen olisi pitänyt ruhjoutua pudotuksessa pahanpäiväisesti. Sylvia kurkisti kivipaasien välistä kohti rantaa ja yritti nähdä missä Lily oli. Maisema yllätti hänet. Lumi, ja itseasiassa koko talvi, oli poissa. Joki virtasi rauhallisena ja puut huojuivat vihreinä iltatuulella. Siinä missä vielä äsken oli ollut puinen tasanne portaineen ja tammen juurella mylvivä hirviemo, kohosi nyt kivinen torni. Temppeleä muistuttavan tornin seitsemällä kerroksella oli kaikilla oma katonsa. Sen ylöspäin kaartuvien räystäiden alla seinät olivat kauttaaltaan koristeellisten kaiverrusten peitossa. Maisemaa kehystivät matalan metsämaaston sijaan kaksi terävää vuorenhuippua, joiden välistä joen uoma sukelsi. Sylvia pystyi haistamaan jyrkillä rinteillä kukkivien atsaleoitien imelän tuoksun tänne asti. Hän yritti keksiä järkevää selitystä sille, mitä parhaillaan näki. Oliko hän tajuton ja näki unta? Vai kuollut? Hän nipisti itseään voimalla ja ähkäisi kivusta. Ei siis ainakaan unessa tai kuollut.

Sylvia oli juuri aikeissa kahlata rannalle, mutta vetäytyi takaisin lohikäärmekiven suojaan nähdessään rannalla liikettä. Kokonaan mustiin pukeutunut mies harppoi kohti rantaa ja polvistui veden ääreen, vain muutaman metrin päähän Sylviasta. Miehen terävä leukalinja, kiiltävän mustat niskaan

KOUTO

Vedensuden valta

Nelikymppinen Sylvia on syntynyt ilman kykyä tuntea pelkoa. Kun hän putoaa iltalenkillään hyiseen Vantaanjokeen ja nousee pintaan rinnakkaisessa maailmassa, selviää vihdoinkin miksi. Wolongin maailmasta, salaperäiseltä Kahwongin saarelta alkava kasvumatka vie Sylvian muinaisen kouton taidon äärelle. Kouto avaa hänelle yhteyden menneisiin elämiin ja niiden kiertoa hallitseviin mystisiin elementteihin. Yli aikojen ja maailmojen säilyneiden kaunojen ja rakkauden noustessa pintaan, Sylvia ja kaikki hänen ympärillään joutuvat kasvotusten pelkojensa kanssa. Sylvialle pelon kohtaaminen osoittautuu elämän ja kuoleman kysymykseksi.

Kouto on indiekirjailija H. M. Haltian esikoisteos.

ISBN 978-952-80-4322-5